

УДК 005.331

**ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ ТА
ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ ЗАДЛЯ УНИКНЕННЯ ПОПАДАННЯ ДО
«ПАСТОК ЧАСУ»**

**APPLICATION OF SELF-MANAGEMENT AND TIME-
MANAGEMENT TECHNOLOGIES TO AVOID FALLING INTO "TIME
TRAPS"**

канд. екон. наук О.В. Семенцова¹, канд. екон. наук Н.Г. Челядінова¹
¹Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

O.V. Sementsova¹, PhD (Econ.) N.G. Cheliadinova¹, PhD (Econ.),
¹Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

В нашому світі час – це найцінніший ресурс. Його неможливо призупинити, придбати, взяти в кредит, накопичити або прискорити. І дуже часто можна почути: «Де взяти 25-ту години на добу?» або «Якби ж у добі було 48 годин!»... І найгостріша нестача сьогодення – це саме брак часу. А питання щодо удосконалення управління власним часом та часом всієї команди є традиційно актуальними та, певна річ, залишиться таким у майбутньому.

Вивченню проблематики управління часом присвячено багато праць, як вітчизняних, так і закордонних вчених, публіцистів та практиків. Рішення питань щодо раціонального та ефективного управління часом шукають не тільки менеджери, але й психологи, соціологи, філософи тощо [1-3]. І це є справедливим та вірним напрямком, бо проблема нестачі часу або ж, як часто зустрічається в фаховій літературі, «пастки часу», потрібно вирішувати комплексно, з урахуванням системного підходу.

Хто з нас зустрічався з цією проблемою? Майже усі. Найчастіше нестачу часу можуть відчувати:

- початківці – ті, хто нещодавно приступив до певної роботи та в силу необізнаності або браку досвіду виконують покладені на них функції більш повільно ніж передбачено;
- надто відповідальні співробітники – ті, хто задля досягнення ідеально результату не шкодують витратити зайвий час;
- незібрані співробітники – ті, хто відволікаються на рутинні або неважливі справи та метушню, через що не встигають виконати завдання належним чином;
- лінивці – ті, хто займає очікувальну позицію «хто зробить справу за мене», а потім не дочекавшись не встигають належно виконати поставлене завдання вчасно.

Як свідчить практика та дослідження науковців, пошук розв'язання питання браку часу потрібно починати безпосередньо з себе та перш за все удосконалювати організацію власної роботи, а також усієї власної команди. Допомогою в такій роботі є застосування технологій самоменеджменту та тайм-менеджменту.

Задля уникнення попадання до «паски часу», коли завдання сипляться одне за одним, а часу для їх виконання критично недостатньо і це відбувається постійно, доцільно зупинитись, замислитись та перевірити, чи застосовуються наступні правила:

- чітке планування робочого дня, тижня тощо – можна виконувати як традиційними методами (нотатки, щоденники тощо), так і за допомогою актуальних сьогодні спеціально розроблених застосунків, що синхронізують задачі менеджера та його команди на різних пристроях;

- визначення пріоритетів – передбачає ранжування справ за їх важливістю;

- зосередження на важливому – не слід плутати важливі задачі з терміновими. Бо те, що необхідно зробити «терміново», може значно перешкодити виконанню важливого завдання. Тож, потрібно зважувати та приймати правильне рішення щодо виконання термінового або важливого завдання;

- делегування – повсякчас прагнення зробити «краще» та впевненість в тому, що «краще ніж я, ніхто це зробити не зможе» призводить до надмірного завантаження та, як наслідок, затягування термінів виконання та навіть неякісного виконання;

- обмеження зайвого спілкування – трапляються випадки, коли співробітники зловживають часом один одного надміру захоплюючись розмовами мало дотичними до робочих питань, або по-декілька разів розтлумачуючи теж саме. Таке «ходіння по колу» та природня вихованість, що не дає вчасно зупинити співрозмовника, заважає виконанню завдань. Тому потрібно навчитися вчасно зупиняти або обмежувати спілкування;

- «перемикання» – надважливе правило, бо робота не має бути повсякчасною та нескінченною. В гонитві за найкращим результатом без перерв на, хоча б короткий, але відпочинок значно знижується сприйняття інформації, продуктивність та підвищується ризик професійного «вигоряння»;

- упорядковуваний особистий простір – допомагає упорядкуванню думок, бо, наприклад, сортування документів за напрямками роботи, виокремлення важливого та відкидання зайвого, допомагає менеджеру та його команді краще розуміти, систематизувати, уніфікувати та універсалізувати робочий процес тощо;

- критичний перегляд робочих процесів – заскоружність («Ми робили так завжди...»), «Навіщо щось нове, якщо і так все добре?» тощо), відсторонення та небажання змін в робочих процесах призводить відставання від сучасних вимог та необхідності витрачання додаткового часу, який можна було б використати значно ефективніше, продуктивніше та корисніше.

Виконання цих, на перший погляд, простих правил, дає можливість переглянути підходи до використання як власного робочого часу, так і своєї команди, чим створює нові можливості щодо більш досконалого та раціонального використання такого цінного в умовах сьогодення ресурсу, як час.

[1] Kukla, A. *Mental Traps: The Overthinker's Guide to a Happier Life* ANCHOR CANADA, 2007 р. - 256 р.

[2] Кожухар О.О. Тайм-менеджмент та “ментальні пастки” у роботі сучасного викладача *Наукове мислення*: Зб. статей учасників сімнадцятої всеукр. практ.-пізнавальної інтернет-конференції «Наукова думка сучасності і майбутнього», (м. Дніпро 31 січ. - 7 лют. 2018 р. Дніпро : Видавництво НМ. 2018. С.55-57.

[3] Писаревська Г.І. Використання тайм-менеджменту для підвищення ефективності управління персоналом. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2016. Вип. 20 (1). С. 148-153.

УДК 338.443

МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ ЯК ОСНОВА УСПІХУ БІЗНЕСУ

MARKETING STRATEGY AS THE BASIS OF BUSINESS SUCCESS

Д.П. Сидорець

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D.P. Sidorets

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

З розвитком ринкових відносин на перше місце у господарській діяльності організацій ставати питання про реалізованість виробленої продукції, а вже далі – питання її виробництва. На сьогоднішній день програми виробництва формуються виходячи з дослідження ринків збуту та її потреб.

У зв'язку з цим, маркетингова стратегія є основним елементом у процесі планування, оскільки його результати дозволяють підприємству мати свою